

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **G. S.**,
skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomanii i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. IV Ka 561/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód
w Szczecinie
z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. IV K 457/19,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego G.S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

AG

UZASADNIENIE

G. S. został oskarżony o to, że (1) w dniu 1 lutego 2019 r. w S. przy ul. [...],
wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii posiadał znaczną ilość

środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o nazwie zwyczajowej marihuana o łącznej wadze netto 504,309 gramów, a nadto tego samego dnia w pomieszczeniach mieszkalnych przy ul. [...] w S. wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii posiadał środek odurzający w postaci ziela konopi innych niż włókniste o nazwie zwyczajowej marihuana o masie netto 0,364 gramów, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, (2) w okresie od około lipca 2018 r. do 1 lutego 2019 r. w S., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił nie mniej niż 5 razy D. J. środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej 50 gramów za kwotę 1.500 zł, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz (3) w dniu 1 lutego 2019 r. w S. uczestniczył w obrocie znacznej ilości środka odurzającego w postaci marihuany w ilości 489,8 gramów poprzez jej przekazanie D. J. celem dalszej odsprzedaży, tj. o czyn z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt IV K 457/19, m. in. oskarżony G. S. został uznany winnym popełnienia zarzucanych mu czynów zabronionych, za które wymierzono mu: za czyn pierwszy, na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, karę 2 lat pozbawienia wolności (*pkt I tiret pierwsze*), za czyn drugi, na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, karę 2 lat pozbawienia wolności (*pkt I tiret drugie*) zaś za czyn trzeci, na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, karę 3 lat pozbawienia wolności (*pkt I tiret trzecie*), a następnie połączono na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wyżej kary i wymierzono G. S. karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (*pkt I tiret czwarte*). Ponadto sąd dokonał stosownych zaliczeń okresu tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności (*pkt III tiret pierwsze*), orzekł w przedmiocie dowodów rzeczowych (*pkt IV*), nawiązki (*pkt V*), kosztów sądowych (*pkt VII*), a także na podstawie art. 4 § 1 k.k. wskazał, że zastosowanie w sprawie mają przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu z daty czynu (*pkt VI*).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych m. in. przez prokuratora i obrońcę G. S. - adw. E. K.-L., Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 561/22 zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego G. S. w ten

sposób, że: za czyn zarzucany G. S. w pkt. 3 jego części wstępnej na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył obok kary pozbawienia wolności karę 250 stawek dziennych grzywny przyjmując każdą stawkę po 20 zł (*pkt I tiret pierwsze*), obniżył karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną G. S. do 4 lat i 10 miesięcy (*pkt I tiret drugie*) oraz przyjął za podstawę prawną wszystkich rozstrzygnięć w sprawie przepisy z ustawy Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do 23 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (*pkt I tiret szóste*), a w pozostałej części – co do G. S. – utrzymał zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji w mocy (*pkt II*).

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiodła obrońca skazanego G. S. - adw. E. K.–L.. Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie w części dotyczącej skazanego G. S. na korzyść, obrońca skazanego zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

1. rażącą obrazę przepisów postępowania, tj.: art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegającą na rozważeniu przez Sąd Okręgowy zarzutów apelacji od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 457/19, a dotyczących dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny wiarygodności obciążających skazanego G. S. wyjaśnień współoskarżonego D. J. – w sposób odbiegający od wypracowanych w orzecznictwie standardów kontroli instancyjnej w zakresie kryteriów oceny wiarygodności dowodów z pomówienia,

czego wtórnym skutkiem było:

2. błędne uznanie przez Sąd Okręgowy, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż oskarżony G. S. w okresie od około lipca 2018 r. do 1 lutego 2019r. udzielił oskarżonemu D. J. nie mniej niż 5 razy marihuanę w ilości łącznej 50 gramów za kwotę 1.500 zł, podczas gdy takie zdarzenia nie miały miejsca.

Obrońca skazanego wniósł w konsekwencji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońcy, prokurator Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego G. S. okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Przed przejściem do oceny podniesionych w kasacji zarzutów należy podkreślić, że nadzwyczajny środek zaskarżenia uregulowany w przepisach Rozdziału 55 Kodeksu postępowania karnego nie jest nakierowany na wywołanie i przeprowadzenie w procesie kolejnej kontroli o charakterze apelacyjnym. Celem postępowania kasacyjnego nie jest ponowna weryfikacja orzeczenia sądu *meriti*. Kasacja i jej zarzuty mogą być skierowane wyłącznie przeciwko prawomocnemu orzeczeniu sądu *ad quem* (art. 519 k.p.k.). W konsekwencji w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zasadniczo wolno poddawać w wątpliwość jedynie te uchybienia, których dopuścił się sąd w trakcie postępowania odwoławczego. Uchybienia te muszą mieć ponadto szczególny charakter. Po pierwsze, muszą to być uchybienia dające się zakwalifikować jako „rażące naruszenia” w rozumieniu przepisu art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k., po drugie zaś ich zaistnienie w postępowaniu odwoławczym (dla skuteczności kasacji) powinno prowadzić do ustalenia, że mogły one mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Trzeba ponadto podkreślić, że zgodnie z ugruntowaną praktyką orzecniczą najwyższej instancji sądowej, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może stanowić podstawy kasacji, jako niemieszczący się w ramach założeń kasacyjnych, o których mowa w przepisie art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.

Zestawienie ze sobą zarzutów przedstawionych w zwyczajnym środku zaskarżenia adw. E. K.–L. z zarzutami wyartykułowanymi w nadzwyczajnym środku zaskarżenia dowodzi, że pierwszy zarzut apelacji wniesionej wcześniej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2021 r. (obraza art. 4 k.p.k. w zw. z art. 5 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów) odpowiada zarzutowi zawartemu w pkt. 1 *petitum* kasacji, który został jedynie zmodyfikowany w sposób umożliwiający „przekwalifikowanie” go na zarzut kasacyjny (poprzez dodanie do kwalifikacji art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. oraz wyeliminowanie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 5 k.p.k.). Przechodząc do drugiego zarzutu zawartego w *petitum* ww. zwyczajnego środka zaskarżenia (błąd w ustaleniach faktycznych m. in. co do czynu drugiego –

pkt 2 *tiret* trzecie), to odpowiada on (dosłownie) zarzutowi wskazanemu w pkt. 2 *petitum* kasacji. W sposób jednoznaczny świadczy to o tym, że autorka kasacji usiłuje ponownie poddać kontroli odwoławczej orzeczenie sądu pierwszej instancji, ignorując wymogi wynikające z normatywnego ukształtowania podstaw kasacyjnych. Powtórzenie zarzutów apelacyjnych nie może wszak stanowić podstawy do inicjowania kontroli o charakterze kasacyjnym. Regulacje zawarte w ustawie postępowania karnego dopuszczają kwestionowanie nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jedynie orzeczenia sądu instancji odwoławczej i przeprowadzenie oceny prawidłowości orzekania tego sądu.

Przechodząc do analizy zarzutu z pkt. 1 *petitum* kasacji zauważyć należy, że zgodnie z treścią art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z kolei art. 457 § 3 k.p.k. stanowi, że w uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. W tym zakresie w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego sygnalizuje się, że „kwestionowanie spełnienia przez sąd odwoławczy standardu kontroli rzetelnej obarczone jest dodatkowym wymogiem, precyzyjnego wykazania, które z zarzutów apelacyjnych nie zostały w ogóle rozpoznane (art. 433 § 2 k.p.k.) i że uchybienie takie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. W przypadku podniesienia zaś naruszenia art. 457 § 3 k.p.k., należy mieć dodatkowo na uwadze, że sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, następuje już po wydaniu orzeczenia, co w świetle brzmienia art. 537a k.p.k., nie może powodować uchylenia wyroku tylko z tego powodu, że nie spełnia ono wymogów art. 457 § 3 k.p.k.” (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., sygn. IV KK 442/20, SIP «Legalis» nr 2505038). Zestawienie uzasadnienia sporządzonego przez sąd drugiej instancji oraz zarzutów odwoławczych przekonuje o rzetelności postępowania odwoławczego. Lektura uzasadnienia sądu *ad quem*, pozwala na pełne poznanie motywów, które legły u podstaw podjętej przez ten sąd decyzji i argumentacji, która doprowadziła go do określonej oceny zarzutów odwoławczych. I tak, w kwestii podniesionego w zwyczajnym środku odwoławczym zarzutu naruszenia art. 4 k.p.k. w zw. z art. 5 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., tożsamego z zarzutem przedstawionym w

zwyczajnym środkiem odwoławczym innego obrońcy tego skazanego – adw. D. B. kwestionującym wiarygodność jedyne dowodu z wyjaśnień współoskarżonego D. J., na którym oparto postawiony skazanemu zarzut popełnienia czynu z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Sąd Okręgowy w Szczecinie odniósł się na k. 6-7 uzasadnienia (sekcja 3.3. uzasadnienia formularzowego) oraz k. 9-10 uzasadnienia (sekcja 3.4. uzasadnienia formularzowego) gdzie wyjaśnił, że „[n]ie budzi żadnych wątpliwości, że D. J. nie miał żadnych powodów, aby nieprawdziwie wskazywać, że G. S. udzielał mu marihuany. Składając wyjaśnienia przekazywał wszystkie okoliczności związane z bezprawnymi działaniami podejmowanymi przez siebie i G. S., a więc logicznym jest, iż wskazał także na owo udzielanie. Oczywistym jest, że brak w tym względzie innego dowodu poza wyjaśnieniami D. J., gdyż w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego narkotyków nie udziela się przy świadkach, czy w miejscu publicznym, aby było to dostrzeżone”. Sąd drugiej instancji w kontekście powyższego zarzutu odniósł się też w sposób następujący: „Nie sposób poczytywać relacji D. J. jako niewiarygodnej, albowiem D. J. składając wyjaśnienia w kształcie utrwalonym w aktach obciążał nie tylko G. S. ale i siebie, powodując rozszerzenie stawianych mu zarzutów, a tym samym obostrzenie grożącej mu odpowiedzialności. D. J. w sposób logiczny wskazał też co legło u podstaw jego przestępczych działań. D. J. ujawnił również konkretne ilości nabywanych od G. S. narkotyków, jak i ich cenę. Te okoliczności pozwalają na przyjęcie, że to właśnie relacja D. J. odpowiada prawdzie, jego wyjaśnienia są logiczne, spontaniczne, spójne i rzeczowe, pozbawione cech manipulacji”. Z powyższych względów zarzut naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. okazał się bezzasadny.

Podobnie, w ocenie Sądu Najwyższego, niezasadne okazało się podniesione uchybienie art. 7 k.p.k., którego zaistnienie próbowała wykazać skarżąca w zarzucie z w pkt. 1 *petitum* kasacji. W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. stawiany wyrokowi sądu odwoławczego może być skuteczny tylko wtedy, gdy sąd ten prowadził własne postępowanie dowodowe, względnie zmieniając wyrok sądu pierwszej instancji, odmiennie ocenił przeprowadzone przez ten sąd dowody (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. I KK 44/20, SIP

«Legalis» nr 2503276; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 206/19, SIP «Legalis» nr 1958654; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 179/19, SIP «Legalis» nr 1972533). Co za tym idzie, nie sposób skutecznie stawiać zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanej normy prawnej. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Szczecinie nie dokonywał ponownej oceny zebranego w sprawie materiału ani nie przeprowadzał postępowania dowodowego. Jedyną zmianą, jaką wprowadził sąd odwoławczy w stosunku do skazanego G. S. to uzupełnienie wyroku sądu *meriti* poprzez orzeczenie — obok kary pozbawienia wolności — kary grzywny w wysokości 250 stawek po 20 zł każda stawka za czyn zarzucany G. S. w pkt 3 części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, co było wszak prostą konsekwencją przyjęcia przez sąd pierwszej instancji ww. kwalifikacji prawnej i obligatoryjnego orzeczenia kary kumulatywnej, a także obniżenie wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej G. S. do 4 lat i 10 miesięcy z uwagi na bliski związek czasowy pomiędzy przestępstwami przypisanymi skazanemu, jak też naruszenie tego samego dobra chronionego prawem. Powyższe zmiany z pewnością nie mogą stanowić asumptu dla przyjęcia, że sąd odwoławczy dopuścił się naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przez sąd (art. 7 k.p.k.). Sąd odwoławczy na k. 16 uzasadnienia (sekcja 5.1.1. uzasadnienia formularzowego) trafnie skonstatował, iż „[p]rawidłowe okazały się [...] ustalenia faktyczne poczynione przez sąd *meriti* na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 7 k.p.k., które doprowadziły do wniosku, iż zarówno D. J., jak i G. S. wypełnili znamiona zarzucanych im przestępstw. Obrona przez nich linia obrony, w istocie sprowadzała się do gołosłownego kwestionowania swojego sprawstwa, przy czym żaden ze skarżących nie wskazał żadnych istotnych argumentów, które byłyby w stanie podważyć prawidłowe ustalenia i ocenę sądu *meriti*”. obrońca skazanego G. S. tak w apelacji, jak i w kasacji, nie wykazała żadnych wad w sposobie dokonania oceny konkretnych dowodów, a jedynie kwestionowała rezultat oceny sędziowskiej domagając się podzielenia prezentowanego przez nią stanowiska. Wskazując na „wewnętrzną

sprzeczność” wniosków sądu drugiej instancji, nieprzystającą do okoliczności sprawy oraz do zasad doświadczenia życiowego, nie wykazała na czym ta sprzeczność miałaby polegać, a powołała się jedynie na wykreowany przezeń stan faktyczny, co czyni zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. chybionym.

Odnosząc się do zarzutu z pkt. 2 *petitum* kasacji dostrzec należy, że stanowi on kontynuację zarzutu z pkt. 1 *petitum* kasacji, jak wskazuje skarżąca jest jego „wtórnym skutkiem” prowadzącym do błędnego uznania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, że Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prawidłowo ustalił, iż G. S. w okresie od około lipca 2018 r. do 1 lutego 2019 r. udzielił D. J. nie mniej niż 5 razy marihuanę w ilości łącznej 50 gramów za kwotę 1.500 zł, podczas gdy takie zdarzenia nie miały miejsca. Bez wątpienia zarzut ten jest zarzutem błędnych ustaleń faktycznych, którego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia na etapie postępowania toczącego się już po uprawomocnieniu wyroku sądu odwoławczego podnosić nie wolno. Skarżąca uzasadniła podniesiony zarzut w sposób lakoniczny, powtarzając część argumentacji, która została już powołana w treści wywiedzionej od wyroku sądu *meriti* apelacji. Treść postawionego w pkt. 2 *petitum* kasacji zarzutu oraz sposób uzasadnienia jednoznacznie wskazują, że skarżąca kontestuje ustalenia faktyczne, poczynione przez sąd pierwszej instancji i zaaprobowane przez sąd odwoławczy, co w postępowaniu kasacyjnym uznać należy za zabieg niedopuszczalny. Postępowanie kasacyjne nie jest bowiem postępowaniem, którego celem jest ponawianie kontroli odwoławczej.

Sumując: uwzględniając ewidentną bezpodstawność obu zawartych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego G.S. jako oczywiście bezzasadną, o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzekając w oparciu o treść przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

AG

[ał]

